

PRANEŠIMAS IŠ ŠVEDIJOS MASKVA BIJO ATEINANČIOS SUKAKTIES

"Svenska Dagbladet" korespondento višnagė Vilniuje ir jo pokalbiai su sovietiniais pareigūnais

Neseniai Vilniuje lankėsi Stocholmo dienraščio "Svenska Dagbladet" korespondentas Bobas Scheutzas. Savo įspūdžius jis trumpai nusakė dviem antraštėm: Lietuva rengiasi savo šventojo Globėjo sukakčiai, o Maskva bijo užsikrėtimo lenkiškomis nuotaikomis. Galbūt svarbiausias katalikiškas įvykis Lietuvoje nuo to laiko, kai šis kraštas tapo sovietine respublika, numatomas ateinančiais metais – 500 metų nuo šv. Kazimiero, Lietuvos Globėjo, mirties. Taip pradeda savo straipsnį "Svenska Dagbladet" korespondentas.

Ateizmo muzėjus

Specialus komitetas rengia plačią sukaktuvinių metų programą visoje Lietuvoje. Iškilmės vyks visur, tačiau ne pačioje šv. Kazimiero katedroje Vilniuje, pastebi švedas žurnalistas, pabrėždamas, kad čia dabar įrengtas ateizmo muzėjus, nelabai pritaikytas šventųjų garbinimui. Šv. Kazimiero pasidabruotas karstas perkeltas kiton šventovėn, o pastatytas naujas gražus meniškasis altorius garbina kitą lietuvišką Kazimierą – Kazimierą Liščinskį, XVII š. filosofą, kuris šiandien vadinamas ateizmo pradininku Lietuvoje. Jo žodžiai apie Dievo nebuvimą įrašyti aždono stiklo raidėm altoriaus viduryje.

Muzėjus vykusiai įrengtas, rašo Bobas Schutzas. Jo ateizmas nėra per daug rékiantis. Stovuose rodomos visos žinomos pasaulio religijos be demagogiškų gaidų, be perdėto smerkimo. Budistų ir žydų kulto reikmenys, stabmeldiškųjų tikybų šventenybės ir vario raižiniai apie ragany deginimą rodomi drauge su kryžiais ir katalikų liturginiais drabužiais. Paroda turi sukelti aiškų įspūdį, kad visų rūšių religijos išsivysčiusio socializmo epochoje priklauso muzėjui. Čia jaučiama, kad šv. Kazimierui veikiai bus laikas sugrįžti į savo katedrą ir dvasiškai išsėtis stikliniame stove. Tačiau Lietuvoje, pažymi švedas, nuomonės skiriasi, kada tai galės įvykti, o oficialūs sluogsniai labai nori, jog pašaliniai mėgintų nustatinėti, kiek ilgai tai turėtų užtrukti.

SPAUDOS MĖNUO SKAITYK IR PLATINK "MŪSU LIETUVA"

ČIKAGA: BLB-nės Tarybos Pirmininkas Jonas Tatarūnas su žmona Vera dalyvauja lietuviškoje mugėje Lithuanian Plaza. Marquette Parko lietuviai kas met ruošia šią pagarsėjusią mugę.

Pokalbis "ministerijoje"

Užsienio korespondentas, aplankęs užsienio reikalų "ministeriją" Vilniuje, turi išklausti paskaitą, esą iš jo laukiama objektyvusis straipsnis. Parodomas lapas iš bylos ant stalo, kuriame sužymėti visi anksčiau korespondento laikraštyje išspausdinti tendencingi straipsniai apie Lietuvos gyvenimą. O kad būtų dar labiau pabrėžtas objektyvumo svarbumas, apsilankiusį žurnalistą per visą viešnagę lydi ištikimi "angelai sargai". Jų buvimas labai aiškiai pabrėžia, kad Lietuvoje Katalikų Bendrijos padėtis yra jautrus klausimas.

Religijos "laisvė"

Lietuvoje gyvena trys su puse milijono žmonių. Iš jų, pasak korespondento, nuo vieno iki dviejų milijonų yra katalikai, didžiausias katalikų telkinys Sov. Sąjungoje. Niekas nežino, kiek iš jų praktikuoja, tačiau tikinčiųjų ir valdžios sluogsniai sutaria, kad jų skaičius kasmet mažėja. Sovietinės valdžios atstovai teigia, jog tai visiškai natūralus, istoriškai sąlygotas ir numanomas reiškinys, kurio negalima sulaukyti, nors Sov. Sąjungoje galiojanti visiškai tikėjimo laisvė. K. Bendrijos atstovai sutinka, jog tai numanomas reiškinys, tačiau nurodo, kad ši raida galėtų būti sulaukyta, jei iš tikrųjų galiotų religijos laisvė.

Bijo Lenkijos

Švedas korespondentas teigia, kad įvykiai kaimyninėje Lenkijoje pastaraisiais metais atkreipė didesnį Vakarų ir sovietinės valdžios dėmesį į Lietuvos K. Bendriją. Maskvoje ir Vilniuje bijoma, kad nepageidaujamos įtakos gali pereiti sieną ir paplsti ne tik Lietuvoje, bet dar toliau į šiaurę – į kitas Baltijos respublikas – Latviją ir Estiją. Lietuvai esą labiausiai grėšia toks užsikrėtimo pavojus iš dalies dėl to, kad čia gyvena Sov. Sąjungos katalikų dauguma, iš dalies ir dėl esamos lenkų mažumos.

Tačiau lietuviškasis tautiškas, kurį su K. Bendrija riša daugiau ar mažiau stiprūs saitai, gauna paskatų iš šalies. Bent taip teigia oficialūs sluogsniai Vilniuje. Pagal Edvardą Juozėną, religijų reikalų tarybos įgaliotinio pavaduotoją, antikomunistinė, religinė propaganda kasdien labiausiai srūva iš Vatikano liet. radijo laidų. Šalia "Amerikos Balso" dar minimos BBC ir "Deutsche Welle" lietuviškos laidos, kurių, žinoma, tikrovėje nėra. "Laisvės radijas" visiškai nepaminėtas.

Radio programos

Edvardas Juozėnas švedui padarė įspūdį esąs ištikimas Vatikano radijo kasdieninių ketvirčio valandos laidų klausytojas. Jis teigė, kad tos laidos esančios politiškos, nors pats popie-

SEM ANARO

MŪSŲ
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje Cr\$. 5.000,00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$. 10.000,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios) mokami už skilties (Coluna) centimetrą po Cr\$. 400,00

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako. Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taisyti bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėju nuomonę.

Čekius, Perlaides ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Moóca - CEP 03124

São Paulo - Brasil Caixa Postal, 4421 - CEP 01000

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cr\$. 150,00

I P. Amerika oro paštu: 45 Dol.

I tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 8.000,00

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

žius sakęs nemaišyti religijos su politika. "Tačiau mes matome, kaip popiežių spaudžia pašalinės jėgos. Tai - JAV kryžiaus žygio prieš komunizmą išdava", sakė Juozėnas. Jis net teigė žinąs, kad Vatikano radijo laidas tvarko lietuviai, 1944 metais pabėgę su fašistais. Kai kurie sluogsniai nori lietuviškąją katalikybę įvelti į šaltąjį karą, pasakojo Juozėnas. Tačiau sluogsniai, kuriems jis atstovauja, daro viską, kad tai sukliudytų.

Ateistų siautėjimas

Kitaminčiai ir išeivių šaltiniai Vakaruose turi duomenų, kad pastaraisiais metais visoje Baltijos srityje vykdomas didelis valymas, kuriuo siekiama visiškai sužlugdyti tikiybą, tautinį ir kitokį pasipriešinimą. Sunku nustatyti, kokios apimties tas užmojis, tačiau nėra abejonių, kad buvo daug suėmimų ir teismų pastaraisiais metais.

Netiesiogiu būdu tai patvirtino ir įgaliotinio pavaduotojas Juozėnas, kai jis, aiškindamas korespondentui apie gerus valstybės ir K. Bendrijos santykius, pastebėjo, kad "ligi 1981 m. nebuvo teisiama nė vienas kunigas per dešimtį metų".

Iš sovietinės spaudos matyti, kad Lietuvoje stiprinama ateistinė kova. "Sovetskaja Litva" neseniai rašė apie jaunuolius, kurie dėl religinių įsitikinimų atsisako eiti į kariuomenę. Laikraštis kritikavo komjaunimą už nepakankamą veiklumą ateizmo platinime. Laikraščiu ypač nepatiko, kad religinės grupės pritraukia daug jaunuolių.

Baigdamas straipsnį, švedas korespondentas pažymi, kad pernai Lietuvos kompartijos vadovas Petras Griškevičius centro komiteto posėdyje reikalavo tęsti kovą su tautišku ir religiniu ekstremizmu. Tas pats klausimas jau ir prieš tai pakartotinai buvo svarstytas respublikiniame centro komitete.

Prie straipsnio pridėta nuotrauka iš Vilniaus ateizmo muzėjaus su priedu, kad Šv. Kazimiero šventovėje nebėra pamaldų.

KAD TAPČIAU AUDRU NEBJANČIA ASMENYBE

Naujas pagrindinės
"Lietuvos ateities" numeris

Vakaruose iš Lietuvos yra gautas pagrindinio jaunimo leidinio "Lietuvos ateitis" šeštasis numeris. Leidinys turi 21 didelio formato glaustai parašytą puslapį. Viršelyje įrašytas šūkis: "Užtrauksim naują giesmę, broliai, kurią jaunimas tesupras".

Stambia antrašte pirmajame puslapyje "Lietuvos ateities" redakcija trumpai nusako laikraščio programą: "Kad mūsų pėdos, įmintos žemėje, būtų teisingos, kad jos taptų ateities kartoms - takais". Pirmuoju, pagrindiniu straipsniu leidinys atsako į klausimą: "Koks turėtų būti jaunuolis (-ė)? Pradėdamas dialogu su savimi, straipsnio autorius daro išvadą: "Aš suprantu, kad, norėdamas būti tikru lietuviu, pirmiausia privalau būti geru kataliku. Priešingu atveju aš neįstengsiu nugalėti pirmo, didžiausio ir svarbiausio prieš - savo ydų, nepakilsiu iš kasdienybės dulkių, liksiu pilkas ir mano geri norai tapti asmenybe išnyks, kaip oazių mirazas dykumoje".

Toliau laikraštis jaunimui pasiūlo ištiesią asmenybės ugdymo programą: turėti aiškų protą; išsiugdyti tvirtą būdą; puoselėti jautrią sąžinę; turėti gilų tikėjimą išsiugdyti kilnią širdį; palaikyti kovingą dvasią "Kritiškiausiais momentais tautą gali išgelbėti tik asmenybės". Nurodęs keletą konkrečių pavyzdžių, leidinys straipsnį baigia ilgu sąžinės belaisvio jaunuolio Juliaus Sasnausko laišku iš Sibiro tremties: "Padarykite išvadas ir klauskite savęs: ką turiu savyje keisti, kad tapčiau audru nebijančia asmenybe? - baigia straipsnį "Lietuvos ateitis".

Toliau "Lietuvos ateitis" pateikia ilgesnį apmąstymą: "Lietuva - mano Tėvynė (Vasario 16-tąją minint)". Po ezijos posmais perpintą istorinį apmąstymą leidinys baigia, išreikšdamas Lietuvos jaunimo įsitikinimą:

"Atomu ginkluotas mūsų priešas išsigąsta šeštos klasės mokinuko sąsiuvi-

nyje nupieštos Trispalvės ar paprastu pieštuku išvedzioto užrašo: "Atiduokite Lietuvą lietuviams".

Jie bejėgiai prieš meilės ir ištikimybės Tėvynei dvasią. Bejėgis jų melas prieš tamsą. Bejėgiai ginklai ir kalėjimai prieš laisvės ilgesį."

Ilgesniu straipsniu leidinyje primenamasis prieš trejus metus miręs ir Kybartuose palaidotas kunigas Virgilijus Jaugelis. Jo asmenybė ir šiandien šviečia Lietuvos jaunimui. Skyriuje "Istorijos vingiuose" "Lietuvos ateitis" pradeda spausdinti Broniaus Daunoro 1943 metais parašytą knygą "Čekisto naguose". Pagaliau, žinių skyriuje po Vinco Mykolaičio - Putino žodžiais "Ir tribunoluos išdidžiai teisiuosius smerkia žmogžudžiai" leidinys komentuoja kun. Alfonso Svarinsko teismą ir kun. Sigitą Tamkevičiaus areštavimą. "Netekome dviejų brangių kunigų. Pastarieji įvykiai neišgąsdino, bet padarėsi, uždegė aukos, ryžto ugnelę jaunimo širdyse. Reikia tikėtis, jei Dievas laimins, bus naujų svarinskių, naujų tamkevičių, naujų tautos ir Bažnyčios švyturių".

— Kaunietis V. Kazlauskas 20 km nuėjo per 1 val. 20 min. 39 sek., pastatydamas naują Europos rekordą.

— Ignalinos atominės elektrinės statyboje dirba daugiau kaip 40 tautų žmonės. Darbų vykdytoju yra Sovietinė armija. Vediant kelius, dėl nekreipimo dėmesio į natūralius vandens takus, pakeltais keliais užblokuojant vandens nutekėjimą, daug apylinkėje esančių miškelių pradėjo nykti. Atominės rajone Lietuvos gamtos apsaugos įstaigos neturi jurisdikcijos. Jų teisės baigiasi Lietuvos įstaigų statomame statybos darbininkų miestelyje vardu Sniečkus.

— Centrinės televizijos užsakymu režisierius Arūnas Žebriūnas pagal Irwin Shw parašytą romaną „Turtuolis, vargšas...“ (Rich man - poor man) pastatė keturių serijų filmą. Scenarijų parašė Saulius Tomas Kondrotas, o filmavo operatorius Jonas Gričius.

Filmui muziką, kurios pagrindinė tema yra giesmė „Amerika, Amerika, - pulkio ji, gražioji...“ parašė Laimis Vilkončius. Filmui reikalingą amerikietišką aplinką sukūrė Algimantas Šiugžda. Iš lietuvių aktorių filme dalyvavo R. Stasiliūnaitė, L. Laucevičius, S. Balandis, R. Sabulis, J. Onaitytė, R. Adomaitis ir kt.

MIRĖ LIETUVOJE

Lietuvoje mirė ir lapkričio 9 d., po pamaldų Kauno bazilikoje, šiauliuose buvo palaidotas Kauno ir Vilkaviškio vyskupijų generalinis vikaras, mons. Liudvikas Mažonavičius. Jam buvo 64 metai.

DR. JONAS NICIPORCIUKAS
CIRURGIŖO DENTISTA
CROSP. 6049

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206
V. Prudente - Fone: 273-6696

KONGRESAS RAGINA LANKYTI LIETUVĄ

V Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso studijų dienos įvyko 1983 m. liepos 10-20 d.d. Trento universitete, Peterborough, Ontario, Kanadoje. Jose dalyvavo 130 asmenų, kurių 110 buvo rinkti kraštų jaunimo atstovai iš Britanijos, Prancūzijos, Urugvajaus, Argentinos, Brazilijos, Kolumbijos, Italijos, Vakarų Vokietijos, Kanados, JAV ir Australijos. Čia skelbiame kongreso nutarimus, liečiančius Lietuvą. RED.

1. Lietuvos pagrindžio spauda kartkartėmis rašo apie išeiviją – jos tikslus ir pareigas. Mes, V PLJK atstovai, atidžiai skaitėme ir diskutavome pagrindžio leidinių pasisakymus bei prašymus išeivijai. Savo nutarimais norime pareikšti savo nuomonę apie Lietuvos pagrindžio spaudoje pasirodžiusius pareiškimus bei prašymus.

Tikime, kad išeivija ir etnografinė Lietuva sudaro vieną tautą. Nors kultūrinės išraiškos kartais skiriasi, jos yra šakos vieno bendro kamieno. Teigiame, kad kultūrinė ir politinė veikla yra neišskiriamos lietuvybės išlaikymo darbo dalys. Todėl skatiname lietuvių jaunimą mokytis savo kultūros, dalyvauti kultūrinėje veikloje, prisidėti prie jos augimo bei brendimo sava, originalia kūryba.

Atsižvelgdami į įvairius pagrindžio spaudos prašymus, raginame išeivijos lietuvių jaunimą lankyti Lietuvą. Mūsų nuomone, toks lankymasis yra naudingas ir išeivijai, ir Lietuvai. Išeivių kelionės į Lietuvą teikia progą apipusei informacijai, bendram dialogui.

Lietuvos lietuviams turime perduoti kuo daugiau informacijos apie išeivijos politinę, kultūrinę ir visuomeninę veiklą, nes jie nėra pakankamai susipažinę su mūsų darbais. Turime informuoti juos apie laisvojo pasaulio pastangas kovoje prieš komunizmą. Supažindinkime juos su mūsų pastangomis platinti pagrindžio spaudą – kad ja domimasi, kad ji verčiama į kitas kalbas.

Vežkime į Lietuvą literatūrą, kuri gali būti įdomi ir naudinga, pvz. beletristiką, filosofinius, istorinius ir religinius bei teologinius veikalus, jaunimo kongresų nutarimus. Stenkimės kuo greičiau perduoti Vakaruose pasirodžiusią medžiagą ne vien spaudintu

žodžiu bei radiju, bet ir asmeniniais kontaktais.

Po IV PLJ Kongreso susilaukėme užsitarnautos kritikos iš "Alma Mater" (nr. 4, 1979) redaktoriaus Audriaus Vientaučio: "Tai, kad iki šiol neturime kongreso darbo medžiagos, rodo, kad esama ne tik reikiamo atsargumo, bet ir nemažai abejingumo. O galimybės buvo. Trūko tik pastangų, greitos orientacijos".

Važiuojantieji į Lietuvą turėtų būti geriau susipažinę su Lietuvos istorija, politine padėtimi ir kultūra. Geriau pasiruošusiems bus lengviau suprasti sovietinės propagandos bandymus ir jiems nepasiduoti. Tam tikslui PLJS politinės veiklos komisija įpareigojama paruošti vykstantiems į Lietuvą informacijas bei teikti patarimus, rengti politinius seminarus, per kuriuos ši informacija būtų pateikiama.

PLJS valdyba įpareigojama išleisti brošiūrą, kuri pateiktų neiškraipytą, objektyvią informaciją apie Lietuvą, leidžiančią turistams susidaryti teisingesnį vaizdą apie padėtį tame krašte ir padedančią jiems suprasti kokia laikysena būtų tinkama.

Atsižvelgdami į būtinumą skleisti pagrindžio teikiamą medžiagą ne tik lietuvių tarpe, bet ir plačiojoje visuomenėje, turime atkreipti kitų tautų dėmesį į Lietuvos padėtį ir įjungti juos į mūsų darbą. Turime patys rinkti dokumentaciją, kaltinamąją medžiagą okupantams: anot lietuviškojo Vilniaus jaunimo, "būti laisvės kovų metraštininkais" ("Aušra" nr.26,1981).

Informacijos sklaidimo svarba

1. Informacijos sklaidimas apie Lietuvą yra svarbus viso lietuvių jaunimo uždavinys. V PLJK skatina PLJS ir kraštų LJS valdybas įvairiais būdais skleisti informaciją apie dabartinės Lietuvos politinę padėtį pvz. lapeliais lietuvių ir gyvenamojo krašto kalbomis, per radijo valandėles, savaitgalinėse stovyklose ir politiniuose diskusijų būreliuose.

2. Atsižvelgiant į būtinumą išnaudoti kiekvieną progą skleisti informaciją apie Lietuvos padėtį, ypač kitataučių tarpe, reikia dalyvauti įvairiuose renginiuose, kuo plačiau perteikti aktualią informaciją apie dabartinę Lietuvą.

3. V PLJ Kongresas skatina lietuvių jaunimą sekti gyvenamojo krašto spaudą ir kitus leidinius. Suradus ne-

tikslumus apie Lietuvą, į tai reaguoti ir stengtis, kad šitie netikslumai būtų pataisyti. Tam tikslui skatiname PLJS valdybą rūpintis steigimu visuose kraštuose "greitos reakcijos būrelių", kurie atsilieptų į pasaulyje skelbiamas netikslas žinias apie Lietuvą.

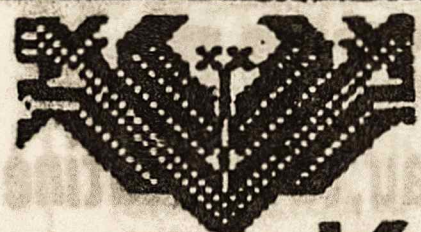
4. V PLJ Kongresas ragina kraštų LJS valdybas per Lietuvių Informacijos Centrą Niujorke pastoviai informuoti apie dabartinę Lietuvos politinę padėtį ir tam tikslui tapti informacijos centro prenumeratoriais.

5. V PLJK ragina PLJS valdybą supažindinti pasaulio ir lietuvių visuomenės su grėsme visom Sov. Sąjungos okupuotom tautom, kylančia iš 1979 m. Taškento konferencijos nutarimų, ir ragina pareikšti griežtą protestą prieš tų nutarimų vykdymą.

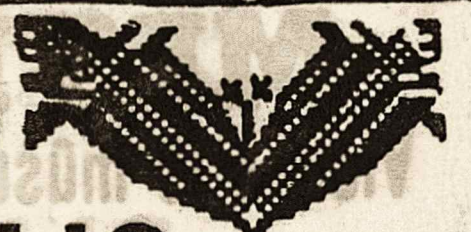
6. Įvairių kraštų kino teatruose ir televizijoje buvo rodomas JAV-ėse paruoštas filmas "Holocaust". Ten, tarp kitko, rodomas Varšuvos žydų getas ir per jį žygiuojantis lietuvių SS dalinys. Lietuviams pasipriešinus II-jo Pasaulinio karo metu, lietuviški SS daliniai nebuvo suorganizuoti, todėl ir Varšuvos geto rajone joks lietuvių SS dalinys nežygiavo. V PLJK reiškia teksto autoriui ir filmą paruošusiai bendrovei griežtą protestą prieš istorinių faktų iškraipymą. Skaitome tai ir tautos pažeminimu bei įžeidimu. V PLJK skatina PLJS valdybą kreiptis į Lietuvių Teisėms Ginti Komitetą su reikalavimu rūpintis, kad teksto autorius ir filmą paruošusi bendrovė viešai atitaisytų istorinę klaidą, išbraukdama iš filmo lietuvių SS dalinį mininčius žodžius.

7. Lietuvių jaunimas užjaučia ir remia Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų Komiteto narius kun. Alfonsą Svarinską ir kun. Sigitą Tamkevičių, kurie šiuo metu laikomi kalėjimuose, V PLJK ragina kiekviename krašte pagal sąlygas toliau platinti tam reikalui Lietuvių Informacijos Centro paruoštus atvirukus ir rašyti laiškus vyskupams bei valdžios atstovams, atkreipiant jų dėmesį į kun. Svarinsko ir kun. Tamkevičiaus padėtį.

Už lietuvišką knygą ir spaudą lietuviai tiek daug kovojo ir kentėjo. Dabar lietuviška knyga stovi ir dulka kloskų lentynose, laukdama, kol kas ją nupirks.

**PIRKITE LIETUVIŠKUS
KALĖDINIUS SVEIKINIMUS**

LIETUVIŲ SAJUNGOS-ALIANČA PASTOGĖJE

Antanas Dutkus

Senėja Lietuvių Sąjunga- Alianča

Dar vieni amžiaus metai prisidėjo prie Lietuvių Sąjungos-Alianča gyvenimo. Šių metų lapkričio m. 20 d., 52-sius metus paminėti, Valdyba suruošė pobūvį-šventę, į kurią susikvietė sąjungiečius ir savo draugus šeimyniškam pasivaišinimui ir lietuviškam pabendravimui. Svečių prisirinko pilnutėlė Sąjungos susirinkimų salė. Nors amžiumi jau palinkę į galvos obele pražydę, bet tokiomis progomis susirenka mūsų tautiečiai atlikti lietuvišką bendravimo pareigą ir sutikti savo senuosius pažįstamus ir bendro likimo ateiviško gyvenimo vargą nešiusius draugus. "Sumoderniškėjęs" mūsų jaunimas į tokias sueigas nesiteikia lankytis ir turėti su savaisiais artimesnius santykius. Gaila, bet ką padarysime. Nebūsime jų stabdžiais toliau žengti "progreso" taku...

Puošniai A. Augustaičio išdabinta salė tautiniais piešiniais, o sienos nukabinėtos lietuviškų giesmių obalsiais ir himno šūkiomis, jaudino svečius. Garbingą vietą užėmė taip pat ir buvusių pirmininkų, sienoje iškabinti paveikslai.

Valandai atėjus, Sąjungos pirmininkas, Al. Bumblis, pasveikinęs svečius, pradėjo subūvimą. Trumpeje savo kalboje nušvietė šios dienos reikšmę lietuvių kolonijai ir susirinkimo tikslą, pakviesdamas Margaretę Bumblis Stepnaitienę (savo dukrą), nuleisti užuolaidą nuo vieno paveikslo, kuris kabėjo pridengtas, laukdamas įsirikiuoti pirmininkų eilėn. Tai buvo Norberto Stasiulionio paveikslas, kuris yra pirmininkavęs Sąjungai ir daug pasidarbavęs mūsų organizacijai. Paveikslas atidengtas svečiams rankoms plojant. Po pirmininko kalbos, J. Ažuolaitė, L. Banytei pianu palydint, gražiai padainavo keletą dainų. K. Ambrozevičius taip pat dar išmėgino savo balsą, užtraukdamas porą liaudies lietuviškų dainelių. Publika, padėkos ženklai, už gražiai padainuotas dainas, atsidėjo triukšmingais plojimais, prašydama daugiau dainų. Po dainų A. Augustaitis taip pat sveikino svečius lietuviškai ir portugališkai ir baigiant padėkdamas savo paties sukurtą eilėrašį skirtą Sąjungos metinėms. Pub-

lika nepasigailėjo ir jam karštų plojimų už gražius žodžius. Svečiams besivaišinant, buvo pravesta loterija.

Neapsieita taip pat ir be Metinio Pyrago, kurį pagamino ir dailiai išpuošė sąjungietė Helena Augustaitienė. Marytė Bumblienė su savo vyru Sąjungos pirmininku Al. Bumbliu perpiovė pyragą ir svečius vaišino. Vaisių metu, V. Leita "virkdino" savo armoniką gražiomis lietuviškos muzikos melodijomis.

1983 met. Lapkričio mėn. Lietuvių Sąjunga-Alianča, didelio kiekio svečių akyvaizdoje, įrašė dar vieną savo gyvenimo metus į Lietuviškos veiklos knygą.

Sąjungos auka sausros paliestiems nordestinams

Lietuvių Sąjungos-Alianča valdyba buvo pranešusi dar metų pradžioje, kad šiais metais įvairioms pašalpoms skirtas sąmatas užsibaigė. Pašalpom buvo išdalinta nemaža suma pinigų įvairioms labdaros institucijoms, kurių skaičiuje buvo ir lietuvių. Tačiau visai nelauktai, valdybai teko peržiūrėti išteklius ir pertvarkyti nutarimus, kad ir lietuviams prisidėjus prie šaukiančių pagalboms, nuo sausros kenčiantiems brazilams "nordestinams". Mat, kaikuriuose estaduose, šiaurinėje krašto dalyje, jau kelis metus kai žmonės nemato nė lašo vandens. O nesant vandeniui, žemė išdžiūsta ir nėra pūties, nėra derliaus, nyksta gyvuliai, spaudžia badas. Turtingesni pietų ir centro krašto estadai puolėse gelbėti badaujančius ir trokštančius šiauriečius — įvairiais būdais renkamos buvo visokios aukos: pinigais, drabužiais, maistu, o taip pat ir vandeniu. Lietuvių Sąjunga-Alianča irgi prisidėjo savo duokle, paaukodama tam tikslui 500.000,00 kruzeirų pinigais.

Nauji nariai

Istojo nariais į Lietuvių Sąjungą-Aliančą šie asmenys: Helena Mazurkevičius Baužys, Algirdas Baužys, Bruna Yolanda Pjavac, Ljubomir Pjavac, Helena Pupelis Durazzo ir Alfredo Durazzo.

• Kas bėga nuo lietuviškos spaudos, bėga nuo savo tautos

Netekome vieno nario

Lapkričio m. 23 d., netikėtai atsiskyrė iš mūsų tarpo — nuo širdies priepuolio mirė Sąjungos narys Česlovas Jakiūnas, palikdamas žmoną Mariją, seserį Lydią ir svainį Stasį Vancevičių. Vėlonis prieš mėnesį laiko grįžo iš Lietuvos, kur buvo nuvykęs su žmona aplankyti gimines. Jau nuo pirmų viešnagės dienų Lietuvoje nesijautė gerai ir turėjo kreiptis gydytojų pagalbos.

Ilsėkis ramybėje tropikų krašte aplankęs savuosius Lietuvoje.

Turėsime naujus įstatus

Jau seniai kelios valdybos sumanė ir svarstė atnaujinti Sąjungos įstatus, juos ištaisyti ir pritaikyti naujesiems laikams nes priimti prieš 20 metų nebeatitinka šiems laikams, šių dienų gyvenimui. Naujų įstatų projektą paruošė A. Dutkus ir įteikė valdybai juos svarstyti. O kad kaikoks paragrafas neprieštarautų krašto įstatymams, įteiktas mūsų advokatui Dr. Sergio Luiz Marquez.

V. Formozos įkūrimo šventė

Lietuvių Sąjunga buvo pakviesta dalyvauti Vila Formozos 54 metų įsteigimo ir jos draugų (Amigos do Bairro) organizacijos įsikūrimo 30 metų šventėje. Šventėje dalyvavo šie nariai: Al. Bumblis, Anielė Dutkienė, Alb. Ambrozevičienė, Hel. Pupelienė, Fr. Garškienė ir Ant. Dutkus. Sąjungiečiai buvo maloniai sutikti ir pavaišinti. Tos organizacijos nariu ir dideliu veikėju yra sąjungietis Antanas Augustaitis. V. Formozos draugijos valdyba pasiūlė sąjungiečiams savo vietovę su baseiniais ir futbolo aikštę daryti "piknikus".

SAJUNGOS-ALIANČA IŽDININKĖ PRANEŠA

Šiuo pranešu tiems Sąjungos nariams, kurie dėl kokių tai nepramatytų priežasčių, yra atsilikę su nario mokesčiu, baigiantis metams, prašau nedelsiant įnešti savo mokesį į Sąjungos-Aliančą išdą, rua Lituania, 67. Raštinė atidaryta kiekvieną trečiadienį nuo 5 valandos po pietų.

Albina Ambrozevičienė
Iždininkė

MES ESAME KOVOJANTI TAUTA

Vienas iš mūsų ginklų - spauda. Ji turi būti tvirta ir laisva. Skaitytojau, tavo tautinė pareiga ją remti ir platinti. Surask bent vieną naują skaitytoją! Nedelsk!

II PASAULIO LIETUVIŲ DIENŲ ISPŪDŽIAI

Jono Tatarūno pranešimas BLB-nės Tarybos viešame posėdyje, Šv. Kazimiero Parapijos Salėje, spalio 23 d.

(tęsinys iš praeito nr.)

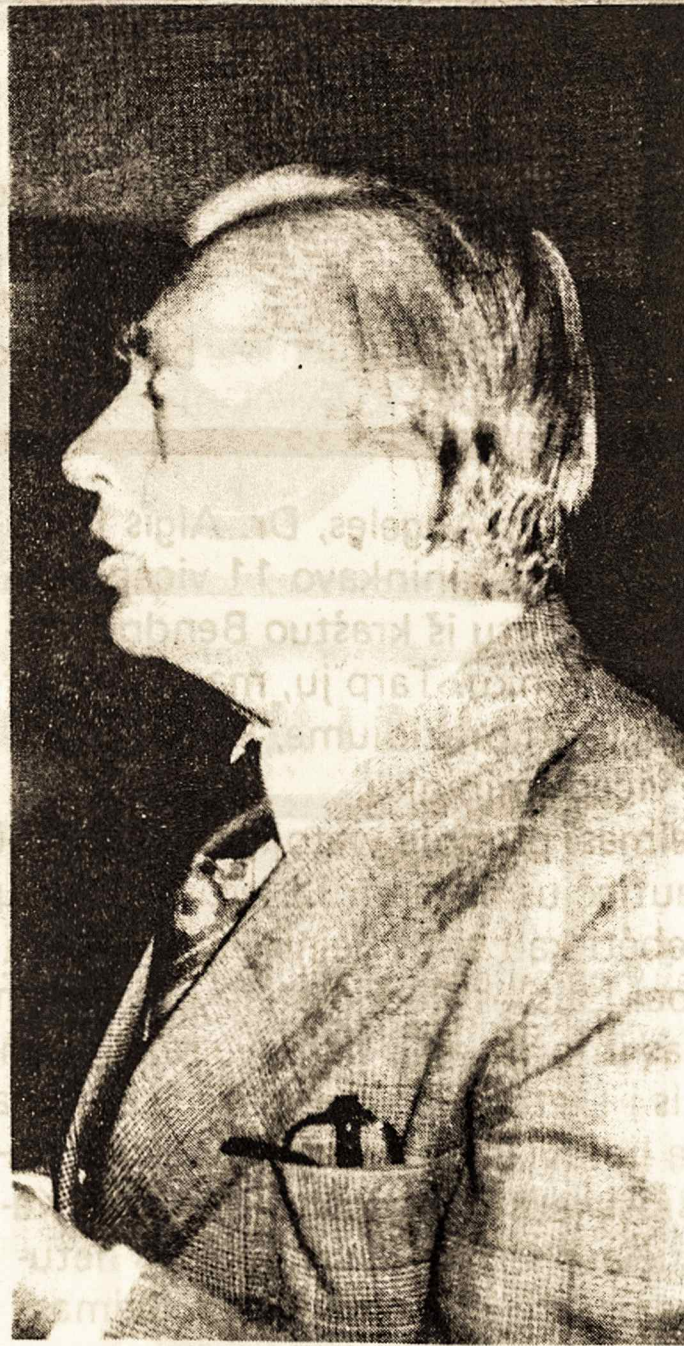
Per II Pasaulio Lietuvių Dienas įvyko taip pat 5-tas Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas. Atidarymas įvyko Illinois Universiteto didžioje salėje. Mus sujau-dino jaunimo sumanymas. Iš anksto buvo pranešta, kad atidaryme dalyvaus 40 garbingų svečių. Įeidami į salę, pamatėme scenoje 40 tuščių kėdžių. Kiekvienoje kėdėje buvo užrašytas vardas mūsų į Sibirą ištremtų kankinių ir laisvės kovotojų. Iš viso buvo išvardinti 40. Tai tikrai jaunimas labai gražiai ir originaliai pagerbė mūsų laisvės kovotojus ir kankinius. Jiems tenka pagarba už tokį jaučių sumanymą. Per Kongreso atidarymą buvo gauta ir perskaityta sveikinimai jaunimo iš okupuotos Lietuvos.

Liepos 2 dieną dar įvyko V Pas. Lietuvių Jaunimo Kongreso Jaunųjų Talentų Vakarai ir Sporto Žaidynių Žymenų įteikimas.

Liepos 3 dieną, didžiojoje Quigley Šventovėje, buvo laikomos įspūdingos mišios, kurias celebravo pats Čikagos arkivyskupas, lydimas 30 kunigų, tarp jų, iš Brazilijos, Prel. Pijaus Ragaižinsko ir kun. Petro Urbaičio. Mišiose dalyvaavo daugiau kaip 3.000 tikinčiųjų. Arkivyskupas savo pamoksle, angliškai, kalbėjo apie Lietuvos vergiją ir jos laisvės svajonę. Pabaigoje, keliais žodžiais pasveikino dalyvius lietuviškai.

Liepos 3 dieną, įvyko Dainų Šventė Illinois Universiteto Salėje. Pradžioje žygiavo vėliavos, dirigentai (jų buvo net šeši), paskui juos chorai, tautiniais drabužiais. Kiekvienas choras nešėsi savo pavadinimo plakata. Tarp garbės svečių, Illinois senatorius, lietuvių bičiulis, Charles Percy, kuris sveikino atvykusius viso pasaulio lietuvius. Didelį įspūdį padarė Amerikos prezidento Regano asmeniškasis sveikinimas telefonu, kurį garsiakalbiai perdavė visiems dalyviams. Šventėje dalyvavo 44 chorai, 1525 choristai, 200 šokėjų, didelis orkestras. Salėje visos 8.000 vietos buvo užimtose.

Dalis chorų buvo šeštadieninių lietuviškų mokyklų chorai, kurių vardai ir miestai buvo užrašyti jų nešamuose plakuose. Mus nustebino, kad Amerikoje

P. RUKŠYS

ir Kanadoje dar yra tiek lietuviškų šeštadieninių lituanistinių mokyklų, o mes Brazilijoje neįstengiame išlaikyti reguliariai nei vienos.

Mums buvo labai gaila nematyti tarp tų dainininkų mūsų Volungės Choro. Mes dėjome visas pastangas, kad Volungė dalyvautų; darėme parengimus, Naujų Metų sutikimą, kad tik surinkti pinigų kelionei. Dėl įvairių kliūčių, ant galo Volungės Choras negalėjo dalyvauti. Amerikoje jis buvo laukiamas, nes mes jį propagavome, tai daug kas klausė ir stebėjosi, kodėl jis neatvyko. Nors ir dalis Volungės Choro, jei būtų nuvykęs, kaip mes siūlinom, vistiem būtų neblogai atstovavęs Braziliją. Tikrai gaila, kad visos mūsų pastangos nuėjo veltui.

Po Dainų Šventės, II Pasaulio Lietuvių Dienoms užbaigti — dalyviams banketas Conrad Hilton Viešbutyje, dvejose didžiose salėse. Vienoje dalyvavo 2.000 Seimo atstovų ir svečių, mažesnėje, daugiau kaip 1.000 jaunimo. Tai buvo labai smagus Seimo užbaigimas, puiški nuotaika ir manau, kad visi išėjome iš puošnaus banketo patenkinti.

Į II Pasaulio Lietuvių Dienų programą dar buvo įtrauktas Dariaus ir Girėno Skrydžio 50 metų minėjimas, kuris įvyko Marquette Parke, didele aikštėje, prie jiems pastatyto paminklo. Minėjime dalyvavo lietuvių karo veteranai,

šauliai ir bičiuliai. Ilga lietuvių organizacijų eiseną, su plakatais, kuriuose buvo užrašyti tų organizacijų vardai, žygiavo per ilgą gatvę, iki Lituaniškos Plazos. Visą laiką grojo orkestras, ore skraidė lėktuvas, pagerbdamas Lituanicą, o palanke, eilė kalbėtojų, primindami patriotinį Dariaus ir Girėno žygi, paaukotoją tėvynei Lietuvai ir kuris šiems didvyriams kainavo gyvybę.

Tokį įspūdingą minėjimą gali surengti tik Amerikos lietuvių, kaip gausiausia ir pajėgiausia lietuvių kolonija pasaulyje. Mes tik galim stebėtis ir gėrėtis.

VI PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SEIMO NUTARIMAI

Seimas įvyko Čikagoje, Jaunimo Centre. Prasidėjo birželio 26 ir tęsėsi iki 30 dienos. Dalyvavo atstovai iš 14 kraštų. Jo šūkis buvo "Vienybėje su kovojančia tauta".

Aišku, kad didesnis atstovų skaičius buvo Amerikos Lietuvių Bendruomenės, nes Amerikoje yra didžiausias lietuvių veikimas. Dėl to, didesnis temų skaičius ir įvairūs pasisakymai ir pageidavimai priklausė Amerikos atstovams. Tas nereiškia, kad ir kiti kraštai, kaip ir mes, iš Pietų Amerikos neturėjom progos laisvai pareikšti mūsų nuomonę, pasisakyti apie mūsų veiklos sunkumus ir perduoti mūsų pageidavimus. Tiesa, daugumas amerikiečių nesupranta, kodėl mes, Pietų Amerikos lietuvių, taip sunkiai veikiam, kodėl taip silpstant, kodėl mes finansiškai nepajėgūs, kodėl neturime savo fondo, kodėl neturime savųjų šeštadieninių lituanistikos mokyklų. Man teko į tai atsakinėti, bet kadangi išaiškinti viešai mūsų gyvenamo krašto padėtį, mūsų pinigų nevertingumą prieš dolerį, užimtų daug laiko, tiems, kurie teiravosi, aiškinau asmeniškai. Kiti, kurie jau buvo atsilankę Brazilijoje ir Pietų Amerikoje, mūsų padėtį gerai supranta ir mus užtarė, stengėsi padėti. Mane nustebino, pavyzdžiui, Dr. Petras Kisielius, kuris dalyvavo 1975 metais Jaunimo Kongrese Pietų Amerikoje. Jo siūlymu 20% Lietuvių Fondo pelno turėtų būti skiriama Pietų Amerikos lietuvių veikimui. Mūsų padėtimi domėjosi Dr. Jonas Sungaila, kuris buvo Kanados kandidatas į PLB valdybos pirmininką ir kuris taip pat dalyvavo minėtam Kongrese Pietų Amerikoje. Jis teiravosi ir yra susirūpinęs silpnėjančiom mūsų šeštadieninėm litu-

PARDUODAME

AUTOMOBILIAMS

LIPINĖLIUS — Adesivos

SKYDELIUS su grandinėmis

Chaveiros com emblema Vytis.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

FÁBRICA DE GUARDA — CHUVAS

Guarda Chuvass de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 · V. Prudente · Fone: 274-0677

Res.: 274-4886

anistinėm mokyklom. Visuomet mus užtarė Vaclovas Kleiza, mūsų Brazilijos lietuvių bičiulis, kuris per du kart lankėsi Brazilijoje ir Pietų Amerikoje. Jaunimą užtarė visi tie jaunuoliai, kurie jau čia mus aplankė ir vadovavo jaunimui stovykloms, kaip Arvydas Žigas, Daina Kojelytė ir eilė kitų, kurių vardų neatsimenu.

Mes, Brazilijos atstovai, neprašėm jokios finansinės paramos. Mes pageidavom, kaip jau seniai darome, kad mums būtų atsiųsta choro vedėjų, šokių mokytojų, mokyklų ir švietimo organizatorių jaunimui, kurie pas mus turėtų pasilikti ilgesnį laiką. Tie patys pageidavimai buvo pareikšti Argentinos ir Urugvajaus atstovų. Jie buvo priimti ir įrašyti nutarimuose.

Dar šia proga noriu priminti, kad visi Brazilijos atstovai važiuo savo pinigais, išskyrus mažą paramą vienam atstovui, kuriam jos tikrai buvo reikalinga. Niekas mums nei kelionės, nei kitos paramos nedavė. Netiesa kaip vienas ar kitas yra mums primetęs, kad išlaidos mums buvo sumokėtos.

Amerikos lietuvių veikimui irgi reikalinga daug lėšų. Bet amerikiečiai kiekvienam mieste turi savo Bendruomenės skyrius, savo rėtojus, kurie renka aukas, kur jų reikalinga. Dabar steigama Lituanistikos Katedra Illinois Universitete. Šiame universitete moko si artį 500 lietuvių kilmės studentų. Lietuviams reikia surinkti 600.000 dolerių tai katedrai įsteigti, jnašas 200.000 dolerių.

Amerikos lietuviai remia lietuvišką veiklą ne tik asmeniškai, bet ir lietuvių bendrovės, lietuvių bankeliai, skiria nors ir mažą dalį savo pelno lietuviškiems reikalams. Be to, daug kas užrašo savo palikimą Lietuvii ir Tautos Fondams ir kitoms lietuviškoms organizacijoms. Mes turėtume iš jų pasimokyti – daugiau galėtume paremti lietuvišką veikimą Brazilijoje, paaukoti truputį lietuviškai mokyklai, Lituanikai, jaunimo veiklai, muziejaus ir archyvo pastatymui ar kitiems naudingiems lietuviybės išlaikymo reikalams. Turėtume pagalvoti apie tai. Gaila, daugumas tautiečių nesumoka nei savo tautinės pareigos, tai yra vieną kartą ant metų sumokėti Brazilijos Lietuvii Bendruomenei solidarumo mokestį.

Grįšiu dabar prie Seimo eigos. Seimas prasidėjo su prezidiumo sudarymu. Pirmininkauti buvo pakviestas lietuvis

PADĖKA

ČESLOVUI JAKIŪNUI

mirus, širdingai dėkojame kun. Stanislovui Lobažai ir kun. Petru Rukšii už religines apeigas per laidotuves ir visiems dalyvavusiems laidotuvėse bei išreiškusiems užuojautą.

Žmona, sesuo ir giminės

teisėjas iš Los Angeles, Dr. Algis Raulinaitis. Jam talkininkavo 11 vicepirmininkų, išrinktų iš kraštu Bendruomenių pirmininkų. Tarp jų, man teko garbė dalyvauti prezidiume, kaip vienam iš tų vicepirmininkų.

Seimas, pirmoje vietoje, sveikino mūsų tautiečius pavergtoji Lietuvoj. Noriu pastebėti kad visus Seimo darbus sekė AB bei Laisvės Radijo atstovai ir atitinkamas informacijas perdavė radijo bangomis į Lietuvą. Seimas pareiškė solidarumą lietuviams Rytų-Lietuvos, Gardino-Braslajaus ir Mažosios Lietuvos Karaliaučiaus srityje gyvenantiems lietuviams bei tremtiniams Sibire. Seimas dar pareiškė solidarumą latviams, estams, ukrainiečiams ir afganistano kovotojams.

Politinėje srityje, Seimas pareiškė išėivijos pareigas kovoje dėl laisvos Lietuvos. Kiekvienas lietuvis, kiekviena lietuviška organizacija, sulig savo sugebėjimu ir galimybėmis, turi pareigą prisidėti prie tėvynės vykstančios kovos už Lietuvos išvadavimą. Seimas nutarė kreiptis į Popiežių Joną Paulių II, dėkodamas už Šventojo Sosto nepripažinimą Lietuvos neteisėtos okupacijos ir prašydamas, kad Vilniaus arkivyskupija būtų prijungta prie Vilniaus arkivyskupijos.

Seimas kreipėsi į Madrido konferenciją, ragindamas ją baigiamajame pareiški-me priminti visų Helsinkio aktą pasirašiusių kraštų įsipareigojimą gerbti žmogaus teises ir laisvą tautų apsisprendimą.

Kultūrinėje srityje, Seimas perdavė Amerikos Lietuvii Bendruomenei atsakomybę už sutelkimą lėšų Lituanistikos katedros Illinois Universiteto įkūrimui ir prašo, kad visų kraštų Bendruomenes, sulig galimybes, remtų morališkai ir lėšomis Lituanistikos katedros įsteigimą.

Seimas ragina kraštų valdybas imtis priemonių padidinti "Pasaulio Lietuvos" žurnalo prenumeratorių skaičių. Noriu čia pertraukti Seimo nutarimus ir pabrėžti, kad buvau pakviestas surengtam p. Broniaus Nainio, PL redaktoriaus, priėmimo, jo gyvenvietėje, Lemonte, ir

turėjau progos jam paaškinti Pietų Amerikos sunkumus, ne tik dėl mums brangios prenumeratų kainos, bet ir pinigų pasiuntimo. Apie tą patį reikalą kalbėjau su p. Baniute Kloriene, "Pasaulio Lietuvii" administratore. Jie prašo pasiųsti ir mažą auką, kad nors būtų padengtos pašto išlaidos, nes "Pasaulio Lietuvos" yra leidžiamas su nuostoliais.

Švietimo ir Tautinio Auklėjimo srityje, Seimas įpareigojo PLB-nę įsteigti lituanistikos švietimo priemonių telkinį, kuris turėtų rūpintis visa lituanistinio švietimo priemonių gamyba.

Seimas įpareigojo PLB rūpintis Pietų Amerikos lietuvių švietimo reikalais. Seimas dar prašo raginti visų kraštų Bendruomenes aktyviai remti Vasario 16 gimnaziją, Vokietijoje. Man teko būti Vokietijoje ir aplankyti šią vienintelę laisvam pasaulyje lietuvišką gimnaziją. Tikrai buvau sužavėtas mūsų gimnazija ir jos direktoriaus, p. Andriaus Šmito pastangomis ir pasiaukojimu gimnazija išlaikyti. Gimnazija gerai organizuota, pastatai nauji, jaukūs, tik senas pilies pastatas reikalingas remonto. Didelis sodas mokiniams pasivaikščioti ir sportuoti. Prieš kelis metus gimnaziją lankė 4 mokiniai iš Brazilijos. Šiais metais mums pasisekė pasiųsti vieną mokinį, Markos Lipą, su kuriuo man teko ten susitikti ir pasikalbėti. Galiu jums pasakyti, kad jis yra labai patenkintas. Norėčiau jums duoti įdomų faktą. Šiais metais gimnaziją lanko vienas lietuvis žydukas ir, stebėkitės, viena mergaitė, juodukėlė, lietuvės duktė, iš Afrikos. Abu kalba neblogai lietuviškai. Dar vienas svarbus faktas, kurį norėčiau pabrėžti. Mes čia Brazilijoje nesugebame išlaikyti nei vienos pastovios šeštadieninės lietuviškos mokyklos.

Mes laukiam, kad patys vaikai, savo valia, ateitų į lietuvių kalbos pamokas. Pats Vokietijos gimnazijos direktorius, p. Andrius Šmitas, važinėja po visą Vokietiją ir ragina tėvus leisti savo vaikus į mūsų lietuvių gimnaziją. Amerikos

Dra. HELGA HERING

MÉDICA – GYDYTOJA
HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

Rua Quartim Barbosa, 6 – B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

Dr. ALEKSAS KALINAUSKAS

Dr. PAULO KALINAUSKAS

ADVOGADOS

Inventário, Despejo, Desquite, Divorcio,
Processo Crime, Processo Trabalhista, Etc.

Rua 15 de Novembro, 244 - 4 and. - Conj. 9 - Fone: 37-8958

lietuviai taip pat, organizuoja lietuviškus ratelius, ir ieško mokinių šeštadieninėm mokyklom. Be to remia ne tik šeštadienines mokyklas Amerikoje, bet ir kiekvienais metais siunčia paramą Vasario 16 gimnazijai. O ką tuo tikslu darome mes, Brazilijoje? Ar ne laikas pasitarti ir rimtai pagalvoti, jei mums rūpi lietuviškos išlaikymas šiame krašte?

Seimas dar skatina sportuojantį jaunimą labiau įsijungti į bendrą kultūrinį ir tautinį išėivijos gyvenimą ir per sportą palaikyti ryšius tarp atskirų kraštų lietuvių kolonijų, siekiant įgyvendinti sportišką solidarumą.

Politinėje srityje, Seimas nutarė stengtis iškelti Lietuvos, Latvijos ir Estijos klausimą Jungtinių Tautų Nukolonizavimo komitete. Seimas ragina teikti moralinę ir materialinę pagalbą Lietuvos sąžinės kaliniams bei jų šeimoms. Turime išplėsti Lietuvos tikinčiųjų ir kalinių teisių gynimą, laiškais ir per radiją kreiptis į jų persekiotojus ir šauktis jų lietuviškos ir žmoniškos sąžinės.

Lietuvių tautai sovietų primesta izoliacija yra labai kenksminga, todėl naudotinos visos paveiklios priemonės bei tinkamos progos plėsti išėivijos lietuvių ryšius su tėvynėje gyvenančiais tautiečiais. Mes turime, taip pat plėsti informacijos skleidimą apie Lietuvą, sovietinę priespaudą, žmogaus ir tautos teisių pažeidimą ir lietuvių tautos pasiryžimą išsivaduoti iš okupacijos.

(bus daugiau)

IS DEIMANTO IEŠKOTOJO – ŠLUOTŲ PARDAVÉJAS

Inž. G. Bačelis prisiuntė ML-vai iškarpa iš JORNAL DE HIGIENOPOLIS, kur per du numerius, kalbama apie lietuvių Vladą Mørkevičių, 73 metų, kuris "vieną dieną sapnavo deimantus, bet šiandien pardavinėja šluotas".

Istorija labai įdomi, laikrašty iliustruota net 8 nuotraukom. "Nuotraukos rodo dabartinį šluotų pardavėją jo jaunystės laikais, Lietuvoje, paskui kaip boksininką 1936 m. São Paule, deimantaujantį Minas Gerais upėse bei Rondonijos miškų gilumoje ir, galutinai, nešiojantį pardavimui šluotas Higienopolio gatvėmis". Ieškoma, kas šią istoriją sulietuvintų. Ir, galimai, kontaktuoti su šiuo nežinomu garsiuoju lietuviu, kuris, tarp kita ko, kaip sako žurnalistas, yra ir šį tą parašęs: "uma história... que escreveu, segundo afirma, em 100 páginas de papel almaço, só que em lituano".

Lietuvio Viktoro Lukavičiaus

RESTORANAS VITUS

Lietuviški ir europietiški valgiai
MALONUS PATARNAVIMAS

Rua Espirito Santo, 118 Tel.441-6846
SÃO CAETANO DO SUL

METINĖS MIŠIOS

už **MARIJĄ STANKŪNIENĖ**

kuri mirė 1982 metų gruodžio 8 dieną, bus gruodžio 4 d. 16 val. N. S. das Dores bažnyčioje, C. Verde.

Prašome gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti.

Stankūnų šeima

MŪSŲ MIRUSIEJI

ČESLOVAS JAKIŪNAS

Lapkričio 23 dieną staiga mirė mūsų kolonijos susipratęs lietuvis ČESLOVAS JAKIŪNAS.

Česlovas Jakiūnas buvo gimęs 1909 m. gruodžio 26 d. Lietuvoje, Krapiliškių kaime, Musnininkų valsčiuje, Ukmergės apskrityje. Lietuvoje vedęs žmoną Marijoną Karnuševičiūtę, 1934 metais, greitai laiku, išvažiavo į Braziliją, São Paulo miestą. Čia praleido didesnę dalį savo gyvenime. Česlovas Jakiūnas, kaip ir daugelis kitų São Paulo lietuvių, savo gyvenime patyrė ir linksmy ir kartesnių gyvenimo laikotarpių.

Gavę iš savo giminių oficialų kvietimą, Česlovas ir Marijona Jakiūnai šių metų Rugpiūčio mėn. 17 dieną išvyko aplankyti savo artimųjų Lietuvoje. Išvyko vienam mėnesiui. Tačiau atvykęs į Vilnių, po kelių dienų, Česlovas Jakiūnas gavo pirmąjį širdies priepuolį ir buvo paguldytas ligoninėje. Ligoninėje

Česlovas Jakiūnas turėjo net tris širdies priepuolius ir išgulėjo apie 40 dienų. Besitaisant sveikatai, Č. Jakiūnas savo buvimą Lietuvoje buvo prailginęs vėlesniam laikui ir tik spalio 17 dieną grįžo į São Paulo. Dėl įvykusios ligos jam neteko daugiau ko pamatyti Lietuvoje. Grįžęs į São Paulo miestą lyg pasijuto sveikesnis, bet pašlijusi sveikata jam pakenkė ir taip lapkričio 23 dieną jį ištiko paskutinis širdies priepuolis, kuris pakirto jam gyvybę.

Česlovas Jakiūnas rėmė lietuvišką spaudą, dalyvavo lietuvių kolonijos visuomeniškoje veikloje, buvo ilgametis Lietuvių S-gos Brazilijoje narys, o taip pat narys ir Brazilijos Lietuvių Bendruomenės.

Česlovas Jakiūnas buvo labai gero būdo, todėl nenuostabu, kad be artimesnių giminių, turėjo labai didelį būrį draugų ir prietelių. Jį laidojant Lapos rajono kapinėse susirinko didelis skaičius, apart giminių, lietuvių ir svetimšalių. Laidotuvėse dalyvavo, atlaikydami pamaldas du kunigai: Stanislaw Lobasa ir Šv. Kazimiero parapijos kunigas Petras Rukšys.

Paskutinius dvidešimt su viršum metų Česlovas Jakiūnas gyveno su žmona ir švogeriu Stasiu Vancevičium su žmona Leokadija Jakiūnaite-Vancevičiene Vila Guilherme São Paulo priemiestyje.

Palydėdami į amžino poilsio vietą, linkime velioniui Česlovui Jakiūnui, kad jam būtų lengva Brazilijos žemelė.

Stasys Vancevičius

ELEIÇÕES P/DIRETORIA DA BLJS MANDATO 1983/1987

Convidamos os jovens lituanos interessados a dar continuidade nos trabalhos da BLJS a formar chapas para concorrer às eleições que serão realizadas no dia 10 de dezembro próximo na Ramové. As chapas concorrentes deverão ter cinco membros os quais deverão preencher os seguintes cargos: Presidente, Vice-Presidente, Secretário, Tesoureiro e Membro da Diretoria.

As inscrições poderão ser feitas com quaisquer dos membros da atual diretoria até o dia 8 de dezembro próximo:

Aleks, Fone: 275-2619

Roberto/Douglas, Fone: 273-3224

Elizabete – Fone: 266-3695

Nilza – Fone: 274-9924.

Aleks. Valavičius

BLJS – Pirmininkas

MŪSŲ ŽINIOS

REMONTAS PARAPIJOJ

Šv. Kazimiero parapijos salės priekinė siena už scenos sutrunijo ir ją reikės keisti. Inž. Jonas Silickas apsiėmė vadovauti remonto darbams. Vėliau reikės keisti taip pat šonines duris ir taisyti salės virtuvę bei išeinamąsias. Tikimaši šv. Kazimiero jubiliejų pradėti su atnaujinta sale.

SUMAINĖ AUKSO ŽIEDUS

Lapkričio 18 Nossa Senhora do Bom Conselho bažnyčioje Asta Vinkšnaitytė ir Ričiardas Braslauskas sumainė aukso žiedus, Dievo ir Bažnyčios akivaizdoj — pažadėdami viena kitam amžiną meilę.

Sutuoktuvių apeigas, su Mišiomis, atliko šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Pr. Gavėnas, talkininkaujamas prel. P. Ragažinsko. Didelė bažnyčia buvo pilnutėlė žmonių, todėl celebrantui reikėjo laviruotis dviem kalbom.

Lietuvių Sąjungos-Aliança salėj vyko ištaigingos vaišės.

Naujai lietuviškai porai gausios Viešpaties palaimos ir ilgų laimingų gyvenimo metų.

KALĖDOJIMAS

Šv. Kazimiero parapijos kunigai, kiek laikas ir sąlygos leidžia, kalėdoja — stengiasi aplankyti ir nunešti plotkeles nors tolimesniems tautiečiams-parapiečiams. Gi artimesnieji, jei kunigai neįstengs ir nesuspės aplankyti prieš Kalėdas, yra prašomi patys užėiti į kleboniją ir pasiimti plotkele.

Kas svarbiausia ruošiantis Kalėdoms — išplauti savo sąžinės gelmes gera išpažintim, kad Kristus tikrai galėtų gimti mummyse per Kalėdų Mišias ir komuniją.

PRANEŠIMAS CHORISTAMS

Lietuvių Katalikų Šv. Juozapo Bendruomenės choristų susirinkimas šaukiamas gruodžio (Dezembro) 13 d., 20 val. Prel. P. Ragažinsko bute, Vila Zelinoje. Choras įsteigtas 13 d. gruodžio 1936 metais.

KAZIMIERINIS JUBILĖJUS KERMOŠIAUS RENGIMAS

Kazimierinis kermošius numatytas 1984 m. kovo (março) 30-31 ir balandžio (abril) 1 d. gatvėj-aiškštėj prieš šv. Kazimiero koplyčią. Daug žmonių jau rūpinasi šiuo reikalu — ir dirba.

Praėjusio sekmadienio susirinkime buvo išrinkta-sudaryta ir lietuvių barakui (ar seklyčiai) vadovaujanti pora: MIRNA IR LIONGINAS GAIGALAI.

Susirinkusios mokitės entuziastingai pasižadėjo prisidėti. Tačiau yra kviečiami visi, kad ir tolimesnių São Paulo apylinkių lietuviai-lietuvės konkrečiai prisidėti, kad lietuvių "seklyčia" ne tik neatsilikytų nuo kitų (italų, ispanų, sirų, vokiečių, havajiečių...), o galimai ir pirmautų. Juk bus jubilėjinis šv. Kazimiero kermošius (ar mugė).

Dabar dar bus pasitarimų su daugiau patyrusiais mūsų tautiečiais (ypač iš V. Zelinos) ir nutarta, kas konkrečiai darytina.

METINĖS MIŠIOS

už a.a. **TEOFILĖ LABUCKIENĖ** bus gruodžio 11 d. 19 val. Šv. Juozapo bažnyčioje V. Zelinoj.

Jos vaikai ir Jų šeimos

**NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMĄ
VILA ZELINOJE RENGIA ŠV.
JUOZAPO BENDRUOMENĖ.
VISI KVIEČIAMI DALYVAUTI.**

KULINARIJOS KURSAS

Žvelgiant į šv. Kazimiero Jubilėjinius Metus, per kuriuos, tarp kita ko, numatyta įvairių liaudies meno, margučių, piešinių ir kt. kursai bei konkursai, čia tuoj pat prisistato lietuviškos kulinarijos (valgių gaminimo meno) kursas. Tai specialus kursas — gaminimas valgių LIETUVIŠKOMS KŪČIOMS. Gi lietuviškos Kūčioms reikia 12 patiekalų. Enciklopedija sako: avižinis ir spalgenų uogų kisielius, barščiai, šustinis, miežių grucė, šutinti kopūstai su baravykais, pločinys, šližikai, silkės, žuvis, šermukšnynas ir dar daugiau. Bus mokoma ir kitokių patiekalų gaminti, kaip juoda duona, krupnikas ir tt.

Kursui vadovaus p. Emilija Bendoraitienė. Su ja reikia susiršti telefonu: 273-2317.

DĖMESIO! VOLUNGĖ

Convidamos todos os interessados para apresentação do coral Volungé que se realizará no Museu do Presépio no Ibirapuera, às 15:30 no dia 4 de dezembro.

Contamos com a sua presença para mais este magnífico eventb.

Desde já agradecemos

Volungé

metinė „MŪSŲ LIETUVOS“

SPAUDOS ŠVENTĖ

GRUODŽIO (DEZEMBRO) 11 D.

M I Š I O S už gyvus ir mirusius spaudos darbuotojus

P I E T Ū S 12:30 val. Jaunimo Namuose

L O T E R I J A su originaliais tapytojų paveikslais

V I L A Z E L I N O J – J A U N I M O N A M U O S E

V I S I D A L Y V A U K I M E I R S A V O S P A U D A P A R E M K I M E